

İGİD QAZILƏRİMİZ: ZİRVƏLƏRDƏN ZİRVƏLƏRƏ

Neftçala birinci və ikinci Qarabağ müharibəsində, Aprel döyüşlərində öz sözünü demiş rayonlardır. Bu rayon döyüş bölgəsindən çox uzaqda yerləşsə də respublika üzrə Qarabağ döyüşlərində ən çox şəhid verənlər sırasındadır. Təkcə ikinci Qarabağ müharibəsində 43 nəfər neftçalalı gənc şəhidlik zirvəsinə ucalmışdır. Rayonun əli qələm tutan hər bir ziyalı, yazıçısı, şairi bu şəhidlərin qəhrəmanlığını vəsf edən şeirlər, poemalar, oçerklər, hekayələr, esselər... digər yazılar yazmış və yazmaqdadır. Ancaq ağır döyüş yolu keçmiş qazilərimizin də Qələbənin qazanılmasında müstəsna rolu olmuşdur. İndi diqqət daha çox şəhidlərin problemlərinin həllinə, onların adlarının əbədiləşdirilməsinə yönəldiyindən qazilər hələlik diqqətdən bir qədər kənar qalır. Hər bir qazi müharibə barədə, gərgin döyüşlərlə bağlı çoxlu canlı təəssürlərə, xatirələrə malikdir. Bu təəssürlərin, xatirələrin isti-isti qələmə alınması çox vacibdir. Belə ki, Vətən müharibəsinin sonradan zaman-zaman tədqiqində, böyük zəfərimizin qazanılmasında başlıca mənbələrin müəyyən edilməsində bu xatirələrin, təəssürlərin çox mühüm əhəmiyyəti olacaqdır.

2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan 44 günlük Vətən müharibəsi çox cəngavərlər yetirib, çox qəhrəmanlıqlara əşkara çıxarıb. Onların bir hissəsi Vətən torpaqlarının düşmən tapdağından azad olunması uğrunda uq demədən şirən canından keçərək şəhid olub, bir hissəsi də qalibiyyətə geri qayıdıraraq quruculuq işlərinə başlayıb. İllər, on illər keçəcək, əziz şəhidlərimizin, mərd qazilərimizin bu müharibədə göstərdikləri qeyri-adi hünərləri, dastanlara sığmayan qəhrəmanlıqları unudulub yaddan çıxmayacaq, yaddaşlarda, xatirələrdə əbədi yaşayacaq. Vətən müharibəsində böyük igidliklər göstərərək çətin sınaqlardan uğurla çıxan belə mərd qazilərdən biri də haqqında söhbət açmaq istədiyimiz Beyrək Abuzərovdur.

Abuzərov Beyrək Sabir oğlu. 1985-ci il aprel ayının 26-da Neftçala şəhərində ziyalı ailəsində anadan olmuşdur. 2001-ci ildə Azərbaycan Neft və Mühəndislik İnstitutunun (AZE) geologiya fakültəsinə daxil olmuş, 2006-cı ildə həmin məktəbi bitirərək geoloq ixtisasına yiyələnmişdir. Elə həmin il ordu sıralarına çağırılmış, könüllü olaraq Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin təlim-tədris (TTM) ehtiyat zabit hazırlığı kursunda təhsil almışdır. Leytenant rütbəsi qazanan Abuzərov Beyrək Tərtər bölgəsinin N saylı hərbi hissəsində təqim komandiri vəzifəsində xidmət etmişdir. Xidməti vəzifəsində məsuliyyəti və ciddiliyyəti ilə hərbi hissə komandirlərinin diqqətini cəlb etmiş, bir sıra Fəxri fərmanlarla təltif edilmişdir. 2007-ci ildə Tərtərin Taparaqoyunlu kəndi istiqamətində düşmən təxribatının qarşısının alınmasında fərqləndiyinə və düşməne məxsus zirehli maşının məhv edilməsində iştirakına görə Fəxri fərmana layiq görülmüşdür. Ailəlidir, özüünü dediyi kimi, Vətənin müdafiəsi üçün iki oğul övladı böyüdü.

Leytenant Abuzərov Beyrək bir neçə dəfə Azərbaycan televiziyasında yayımlanan hərbi verilişlərdə gənc zabit kimi çıxış etmiş, güclü ordumuzun hərbi hazırlığından, bacarıqlı kadr heyətindən, Vətənin müdafiəsinə hər an hazır olduqlarından danışmışdır. 2008-ci ildə hərbi xidmətini başa vuran B.Abuzərov Neftçala Kooperativin

LTD şirkətində ixtisası üzrə işə düzəlmiş, Vətən müharibəsində iştirakına qədər orada böyük geoloq vəzifəsində çalışmışdır, hazırda da orada çalışır.

* * *

Deyirlər qəhrəmanlar anadan qəhrəman doğulur, xüsusi keyfiyyətləri ilə seçilir. Beyrək də məhz belələrindəndir. O, uşaqlıqdan ciddiliyyəti, dəqiqliyi, cəsarəti ilə seçilib. Təmyanların bəziləri onun sərt, ciddi, bəziləri isə həddindən artıq həlim və yumşaq ürəyə sahib olduğunu söyləyirlər. Ailədən keçib bu keyfiyyətlər ona. Atası Sabir müəlliməndən, anası Nərminə xanımdan.

Sabir Abuzərov riyaziyyat müəllimidir. Gözəl natiqlik qabiliyyəti olsa da, təbiətən sakit, təmkinli, ağırşəngil olduğu üçün az danışar, özüünü tanımaq sevməz. Bəlkə ona görə çoxları bilmir ki, o, ixtisasca riyaziyyatçı olsa da, tariximizi, folklorumuzu, soykökümüzü də dərinləndirir, bu sahələrdə geniş tədqiqatlar aparır bacarıqlı bir araşdırmaçıdır. Haqqında söhbət açmaq istədiyimiz qəhrəmanımız da məlik olduğu gözəl insani keyfiyyətləri, Vətənə, yurda, milli-mənəvi dəyərlərə sevgini, sədəqəti ilk növbədə atası Sabir müəlliməndən götürüb. Onun balaca dünyasında tumurcuqlanıb yetişən sonsuz Vətən eşqi, yurd sevgisi, müqəddəs bayrağımıza hörmət və məhəbbət hissi özü ilə bərabər böyüyüb. Vətən, yurd olub. Bu sevgi, hörmət və ehtiram hissi Beyrəyin və onun kimi oğulların qəlbində, hissində, duyğusunda illərlə yaşayaraq inkişaf edib, yurd yerlərinin işğaldan azad edilməsinə ən ali arzuya çevirib, bu müqəddəs arzusunun gerçəkləşdiyi günə qədər onları tərk etməyib.

Vətənin başı üstünü yenə qara buludlar almış, düşmən növbəti dəfə həyasızlığını göstərərək həddini aşmışdı. İkinci Qarabağ, Vətən müharibəsi başladı. Mühəribənin ilk günündən Beyrək və onun kimi oğullar buna səssiz qalmadı. Vətənə, millətə vətəndaşlıq borcunu yerinə yetirmək üçün könüllü cəbhəyə yollandılar. Beləcə leytenant Beyrək Abuzərov 44 günlük Vətən müharibəsində qalib ordunun qalib dö-

yüşçüsü kimi öz hünər və rəşadətini göstərdi. Cəbrayılın, Hadrutun, Xocavəndin bir neçə kəndinin, nəhayət Şuşanın işğaldan azad olunması uğrunda ağır döyüşlərdə bölük komandiri kimi iştirak etdi. Dəqiqlik, ciddiliyyət, son dərəcə məsuliyyət onun tərtib etdiyi döyüş planlarında, apardığı əməliyyatlarda, yerinə yetirdiyi döyüş tapşırıqlarında özünü göstərdi. Çiyin-çiyinə döyüşdüyü əsgər və zabitlər onun doğmasına, həyatının bir parçasına çevrildi. Məsuliyyət daşdığı hər bir əsgəri qorumağa, ilk növbədə isə torpağımızı mənfur düşmən caynağından azad etməyə söz verdi. İçindəki şüarı Ali Baş Komandanımız İlham Əliyevin də dediyi kimi, yalnız və yalnız az itki ilə döyüşdən qalibiyyətlə çıxmaq oldu. Buna görə də uca şəhidlik məqamı ilə dünyandan kəçən hər bir əsgəri özü ilə bərabər elə bil ürəyinin bir parçasını da qopardı. Hər bir yaralının ağrıları onun içini ağrıtdı, ruhunu göynətdi. Lakin döyüş itkisiz olmur. Beyrək bir komandir kimi əhdinə sadıq qaldı. İlahinin hökmündən onun bölüyü son dərəcə az itki ilə çıxdı, hər tapşırığın da öhdəsindən uğurla gəldi, bütün ordumuzla mənfur düşmən üzərində zəfər bayrağını yüksəltdi. Gəlin sözü qəhrəmanımız Beyrək Abuzərovun özüne verək, o ağır döyüş günləri barədə onun özüünü söylədiklərini dinləyək:

"Mənim uşaqlıqdan hər bə, vətənpərvərlik mövzusunda söhbətlərə, əsərlərə böyük marağım, meyylim olub. İşim-gücüm ancaq müharibəli kinolara baxmaq idi. Əfqanıstan müharibəsi haqqında verilişlərə, bu mövzuda filmlərə daha çox baxırdım. Ağlıma gəlməzdi nə vaxtsa özüüm də bu kinolardan betər döyüşlərin canlı şahidi, iştirakçısı olaram. İş elə gətirdi, oldum, o kinolarda gördüklərimdən də şiddətli döyüşlərdə iştirak etdim, elə döyüşləri gözəlrimlə gördüm. Buna görə tələyimdən razıyam.

2001-ci ildə orta məktəbi bitirdikdən sonra Azərbaycan Neft Akademiyasının geoloji kəşfiyyat şöbəsinə daxil oldum. Ancaq arzum hərbiçiyə, daha doğrusu hərbi təyyarəçiyə olmaq, sənada hərbi təyyarəni sürmək idi. Pilot olub hərbi təyyarədə uçuş istəmişəm. Akademiyanı bitirdikdən sonra qeydiyyatda düşmək üçün hərbi komissarlığa gedəndə təklif olundu ki, bizdə zabitlik kursu var, hərbi xidmətə getməyindən təlim-tədris mərkəzində kurs keçib leytenant rütbəsi ala, xidmətin zabit kimi keçirə bilərsən. Təklif arzuma uyğun olduğu üçün tələddüsdüz razılaşdım. Təlim-tədris mərkəzində kurs bitirib xidmətə leytenant rütbəsində getdim. Kursda bizə yüksək rütbəli, təcrübəli zabitlər dərs deyir, hərbin sirlərini dərinləndirirdilər. İmtahandı isə general Beydullaev götürürdü. Kursu yüksək balla bitirdim. Şərəf lövhəsinə şəklimi də vurmuşdular. O şəkil orada çox qalmışdı. Nədən ki, sonrakı dövrdə həmin təlim-tədris mərkəzindən yanıma gələn kursantlar deyirdilər şəklin elə oradadır. Kursu bitirdikdən sonra təyinatın cəbhə bölgəsinə, Tərtərdəki N saylı hərbi hissəyə verildilər, orada təqim komandiri oldum.

Komandirlik də bir ruh, vergidir, hər adamdan komandir olmur. Uşaq oyunlarında da hamı sinəsini irəli verib "kim məndən" deyə bilmir. Amma iş tək ruhdadır, sinəni irəli verib "kim məndən" deməkdə deyil. Gərək irəliyə getməyə, başçılıq etməyə hünərin də olsun, bacarığın, qabiliyyətin də

çatsın. Bu isə sənəin şəxsi keyfiyyətlərindən, fəallığından, çevikliyindən, təşəbbüskarlığından çox asılıdır. Həmin məsuliyyəti birinci gündən üzərimdə hiss etdim. Fikirleşdim əgər etimad göstərib məni komandir təyin edəblərsə gərək bu etimadı layiqincə doğruldam. İlk növbədə təqimə möhkəm nizam-intizam yaratmağa, mənə öyrədilən hər bə qaydalarını əsgərlərimə öyrətməyə çalışdım. Arada baş verən lokal döyüşlər, müxtəlif maneərlər də bizə çox şey deyir, çox şey öyrədirdi. Artıq təqimin necə idarə olunmasını, silah-sursatdan necə istifadə edilməsini əhəmiyyətli dərəcədə mənimsəmişdim. Tədrisən kapitan, mayor, polkovnik kimi yüksək rütbəli zabitlər də yaxınlaşıb, qaynayıb qarışır, onlardan da çox şeyləri soruşub öyrənirdim. Həmin zabitlər özlərinin illər uzununu qazandıqları təcrübəni biz cavanlara məmnunluqla öyrədirdilər.

Zəhmət heç vaxt itmir. Bütün bunlar öz bəhrəsinə verdi. 2008-ci ildə respublika üzrə ümumqoşun döyüş hazırlığından yoxlamada bölüyümüzdə birinci yerə çıxdı, müddətli həqiqi hərbi xidmətimə uğurla başa vurdu. Xidmətdən sonra Neftçala Operating Company LTD neft şirkətində ixtisası üzrə işə düzəldim, burada çalışmağa başladım. Hazırda da həmin şirkətin yataqların işlənməsi şöbəsində böyük geoloq vəzifəsində çalışıram.

Vətən müharibəsi başlayanda başqa yaşdırlar kimi mənə də xəbərdarlıq gəldi. Birincilər sırasında cəbhəyə könüllü getdik. Məni leytenant rütbəsində bölük komandiri təyin etdilər. Cəbrayıl, Xocavənd, Şuşa kənd istiqamətində hücum keçdik. O gündən bir an belə yerimizdə dayanmadıq, hey irəli getdik, işğal altında olan torpaqlarımızı qarışbaqarıb, kəndbəkənd, yüksəklikbəyüksəklik düşmən tapdağından azad etməyə başladığımızı. Bunu sözlə demək asandır, o döyüşlərin iştirakçısı olmaq isə asan deyildi. Bizim yalnız bir niyyətimiz, bir şüarımız var idi: irəli, ancaq irəli! Yerində dayanmaq, geri çəkilmək olmazdı. Bu, ölümə bərabər idi. Biz isə ölməməli idik, düşməni geri oturdub torpaqlarımızı işğaldan azad etməli idik. Çox böyük çətinliklə də olsa, bunu bacardıq...

Mühəribə şəraitini sözlə demək, ifadə etmək mümkün deyil, onu gərək gözələrinlə görəsin. Bu haqda müəyyən təsəvvür yaratmaq üçün tək cə bir yüksəkliyə necə ələ keçirməyimiz barədə danışmaq istəyirəm.

Oktyabrın 13-də müdafiə əmrinə qol çəkib müdafiə xəttində dayanmışdıq. Ancaq tapşırıq gəldi ki, təcili hücum keçib Cəbrayıl istiqamətində Amazurd kəndindən yuxarıdakı 1988 metrlik Pullan yüksəkliyini almaq lazımdır. Deyilənə görə bizdən əvvəl xüsusi təyinatlılar oranı bizdən istəmiş, nə üçünə götürməmişdilər. Biz ora çatanda xüsusi təyinatlıları görmədik, onları yalnız həmin yüksəkliyi tam ələ keçirdikdən sonra görə bildük. Bir taborumuz da bizdən əvvəl o yüksəkliyə qalxmaq istəmiş, qalxa bilməmişdi. Onlar indi xeyli şəhid verərək çoxlu yaralı ilə geri qayıdırdılar.

(Davamı var)

Əlövsət POLAD,
veteran jurnalist

Nəzakət MƏMMƏDOVA,
Neftçala rayon Mərkəzləşdirilmiş
Kitabxana Sisteminin işçisi